

מאצרות
לקוטי
שיחות

בראשית BEREISHIS

SELECTIONS FROM

LIKKUTEI
SICHOS

INSIGHTS INTO THE WEEKLY PARSHA

BY THE LUBAVITCHER REBBE

BEREISHIS | בְּרֵאשִׁית

LIKKUTEI SICHOS, VOLUME 15, P. 13FF.

Adapted from a *sichah* delivered on *Simchas Torah*, 5732 [1971]

Introduction

Any parent who has deliberated over the choice of a name for his or her child appreciates how significant names are. As the Maggid of Mezritch explains,¹ “People’s names are not given coincidentally or as a result of the parents’ desire to call the child by that name.” Instead, “The Holy One, blessed be He, imparts wisdom and knowledge in the parents’ hearts so that they give their child a name that reflects the source of his soul.”

As the *Midrash* emphasizes,² the ability to give a name is a unique potential vested in mankind, a sign that man’s wisdom surpasses that of the angels. However, as the Rebbe highlights in the *sichah* below, more than merely reflecting man’s intellectual and spiritual capacities, this potential mandates a mission. By naming each one of the created beings, Adam enabled the spiritual source of that entity to be manifest within its physical being. As the Creation existed in its inherent state, there was no revealed connection between a created being in this physical world and its source Above. When G-d asked Adam to name the created beings, He entrusted him – and his descendants – with the mission of establishing such a connection and making it possible for all existence to reflect and express its inner G-dly nature and its spiritual source in G-d’s light.

Nevertheless, the G-dly light that serves as the source for the existence of the created beings has undergone a process of self-contraction to adapt to the limits and structures of the natural order. Accordingly, merely connecting existence to that level of G-dly light does not represent the totality of man’s purpose.

The world was created to be a dwelling for G-d, a place where His Essence is revealed, bonding material existence with Him as He transcends all definition. This reflects a far superior and encompassing bond with G-dliness than that with which Adam was charged. The mission to transform the world into such a dwelling was given to man at Sinai and is fulfilled through the Jews’ study of the Torah and fulfillment of the *mitzvos*.

However, the mission given at Sinai augments but does not entirely eclipse or nullify Adam’s mission. Implicit in the concept of a dwelling in the lower realms is that the created beings feel part of that dwelling as an expression of their own inner nature. Since the Torah is transcendent in nature, fundamentally above the world, were the world’s connection to G-dliness to be established only through the Torah, that bond would not encompass the created beings as they exist within their own context. Therefore, the mission entrusted to Adam in Eden is still relevant to his descendants in the present age, for it enables the connection between G-d and the world to be internalized.

1. *Or Torah*, p. 4d.

2. *Bereishis Rabbah* 17:4.

Giving a Name, Defining a Purpose

Surpassing the Angels

The *Midrash* relates:¹

When the Holy One, blessed be He, approached the creation of man, He consulted the ministering angels.... They asked Him, “This man: What is his nature?”

He replied, “His wisdom surpasses yours.” To demonstrate this, G-d brought various types of animals before the angels... and asked them, “What are their names?” The angels did not know what to reply. G-d then presented the animals to Adam and asked him, “What are their names?” Pointing to each one, he answered, “This is an ox; this is a donkey....”

How does Adam’s ability to name all of the animals demonstrate his wisdom? *Shelah*² explains that the name of every entity in the Holy Tongue alludes to its spiritual source. Adam grasped the spiritual source of every created being and named it accordingly. This was a reflection of his wisdom, to quote *Shelah*: “By knowing the created beings on this lowly plane, he was able to know the mystical secret of the supernal chariots.”³ The *Maggid* of Mezritch, in his *Or Torah*,⁴ elaborates, explaining similar concepts in his interpretation of the verse,⁵ “Whatever Adam would call every living being, that was its name.”

א. עס שטייט אין מדרש: “בשעה שבא הקדוש ברוך הוא לבראת את האדם נמלך במלאכי השרת כו’ אמרו לו אדם זה מה טיבו אמר להם חכמתו מרבה משלכם. הביא לפניהם את הבהמה וכו’ אמר להם זה מה שמו ולא היו יודעין העבירן לפני אדם אמר לו זה מה שמו אמר זה שור זה חמור וכו’.”

אין וואס באשטייט די חכמה פון אנרופן יעדע בהמה וכו’ מיט א נאמען - איז מבאר דער של”ה: אין דעם נאמען פון א זאך איז מרויזט איר שורש; און אדם הראשון האט משיג געווען דעם מקור ושורש פון יעדער באשעפעניש, און לויט איר שורש האט ער געגעבן א נאמען. און דאס איז געווען זיין חכמה, וואס (בלשון השל”ה) “בידיעת התחתונים ידע סוד המרכבות העליונות” (און ווי דער מגיד איז מאריך בענין השם אין אור תורה איז אויפן פסוק “וכל אשר יקרא לו האדם נפש חיה הוא שמו”).

1. *Bereishis Rabbah* 17:4.

2. See *Shelah’s* introduction to the section entitled *Beis HaMikdash* (p. 14a). See also the commentaries of *Ramban* and *Rabbeinu Bachya* on *Bereishis* 2:19; *Likkutei Torah*, Va-

yikra, p. 41c, *Bamidbar*, pp. 26b, 27a; *Or HaTorah*, *Bereishis*, Vol. 1, p. 542a; *Sefer HaMaamarim Kuntreisim*, Vol. 2, p. 430a, b; *et al.*

3. The prophets (*Yechezkel*, ch. 1, *Zechariah*, ch. 6) and the Sages (*Berachos*

21b, *Chagigah* 13a–14b, *et al.*) use the term “chariot” in reference to the camps of angels in the spiritual realms that carry the Divine throne.

4. *Or Torah*, p. 4b ff.

5. *Bereishis* 2:19.

Two points **require explanation**:

a) The ability to comprehend the spiritual source of every entity in this physical world seemingly does not stem from an abundance of wisdom, for knowing “the mystical secret of the supernal chariots” does not depend on the abundance of one’s wisdom, but rather on the refinement of one’s powers of comprehension.⁶ The more refined a person’s abilities and the closer they are to the spiritual, the higher the levels in the spiritual realms the person can grasp.

b) How is it possible to assert that the angels did not know the names of the entities in this material world? According to the above explanation – that the knowledge of the animal’s names depended on the knowledge of “the mystical secret of the supernal chariots,” (i.e., the spiritual source of the created beings) – the angels should have possessed this knowledge, because the supernal chariots themselves comprise angels. These angels are the spiritual source of the animals in the physical world. (It is for this reason that the prophets describe the angels as animals.⁷) How then could it be that the angels did not know the names of the animals in this world?

One would be hard-pressed to pose the argument that since the angels are spiritual beings whose place is in the higher supernal worlds, they were not aware of what goes on in this earth and therefore did not know how to name the created beings in the material world.⁸ Were that to have been true, their inability to name the created beings would have been considered

דַּרְךָ מֵעַן פֶּאֲרֻשְׁטֵיין:

(א) מְשִׁיג זַיִן דְּעַם מְקוֹר אֹרְן שׁוֹרֶשׁ פּוֹן יַעֲדֵר זֶאָה, אִיז לְכַאוֹרָה גֵיט פּוֹן רִיבּוּי הַחֻכָּמָה. דִּי יְדִיעָה אֵינְעַם “סוּד הַמְרַכְבּוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת” אִיז גֵיט אָפֶהֶעֱנִיק פּוֹן גּוֹדֵל וְרִיבּוּי הַחֻכָּמָה, נָאָר פּוֹן דְּעַר הַדְּבַכּוֹת פּוֹן כַּחוֹת הַשְּׂגָה” - וּוְאָס מְעַר זַיִן זַיִנְעֵן אױסְגַעֲאִידֵלֵט אֹרְן נְעַטְעַר צו רױחְנִיּוֹת, אַלְץ הַעֲכַעַר דְּעַרְגֵּיִכֵּט דִּי הַשְּׂגָה.

(ב) וּוְי אִיז שׁוֹיֵךְ צו זֶאָגֵן אֹז דִּי מְלֶאכִים הָאָבֵן גֵיט גְּעױוֹאָסֵט “מָה שְׁמוֹ כו” - וּוְאָס לױטֵן בִּיאױר הַנֶּלֶל אִיז דִּי יְדִיעָה אָפֶהֶעֱנִיק פּוֹן דְּעַר יְדִיעָה פּוֹן “סוּד הַמְרַכְבּוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת” (מְקוֹר וְשׁוֹרֶשׁ הַנְּבִרָאִים) - דִּי מְרַכְבּוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת זַיִנְעֵן דַּאָךְ מְלֶאכִים. דְּעַר שׁוֹרֶשׁ וּמְקוֹר פּוֹן דִּי חַיּוֹת וּבְהֵמּוֹת דְּלִמְטָה - זַיִנְעֵן מְלֶאכִים (וּוְאָס וּוְעַרְן דְּעַרְפָּאָר “נְקֻרָאִים כו” בְּשֵׁם חַיּוֹת וּבְהֵמּוֹת כו”⁸) - הַיִּינֵט וּוְי קַעַן זַיִן אֹז זַיִן הָאָבֵן גֵיט גְּעױוֹאָסֵט “מָה שְׁמוֹ כו”?

אֹרְן ס’אִיז אַ דּוּחַק גְּדוֹל צו זֶאָגֵן, אֹז וּוְיבֶאֱלֵד זַיִן זַיִנְעֵן רױחְנִיּוֹת אֹרְן גְּעַפִּינְעֵן זַיִךְ אֵינן עוֹלְמוֹת רױחְנִיּוֹת, הָאָבֵן זַיִן גֵיט גְּעױוֹאָסֵט וּוְאָס עָס טױט זַיִךְ אֵינן עוֹלָם הַזֶּה הַגְּשָׁמִי, אֹרְן דְּעַרְיַעַר הָאָבֵן זַיִן גֵיט גְּעױוֹאָסֵט וּוְי אֵנְצױרױפֵן דִּי נְבִרָאִים שְׁלִמְטָה מִיט זַיִעַרְעַר נְעַמְעַן - וּוְיֵיל לְפִי זֶה

6. In particular, this is true based on the explanation given in several sources that through understanding and comprehending a concept, the knower, the knowledge, and the known

concept are unified and united (*Moreh Nevuchim*, Vol. 1, ch. 68; *Tanya*, ch. 5; *et al.*).

7. See *Tanya*, the beginning of ch. 39.

8. See the commentary of *Ma-HaRZav* (R. Zaev Wolf Einhorn) on *Bereishis Rabbah*, *loc. cit.*, which offers such an explanation.

a virtue, highlighting their refinement and lofty spiritual level; it certainly would not have been considered a deficiency (leading G-d to regard Adam's wisdom as superior to theirs).

נְעֻמַּט זֵיד זִיעֵר נִיט וַיִּסֶּן נִיט מִצַּד אַ פְּחִיתוּת אִין זִיעֵר מַעְלָה ("חֲכָמָתוֹ מְרֻבָּה מִשְׁלָכֶם"), נָאר אַדְרָבָה, מִצַּד דַּעַם עֵילוּי פֿון זִיעֵר אַיִדֶלְקֵיט און רוֹחַנִיּוּת.

Tilling the Garden

The above can be resolved by prefacing the following explanation: Adam named the animals before the sin of the Tree of Knowledge, while he was in the Garden of Eden. At that time, Adam and all existence were in a state of perfection. G-d had placed Adam in the Garden of Eden for a purpose: "to cultivate it and guard it."⁹ Accordingly, we can appreciate that everything Adam did at that time – particularly, every act that the Torah relates – was directed toward that purpose.

Furthermore, cultivating and tending a garden improves it. Similarly, Adam's cultivating and guarding the Garden of Eden infused it with a loftier level of holiness than that which it possessed previously.¹⁰

Explanation is called for: What is the Divine service involved in naming the created beings? What did it accomplish, and in what way did it enhance the Garden of Eden? According to the previous explanation, Adam did not bring about anything new by naming the created beings since they had received their life-force from their root and source even before he named them. Adam only *related* the correct name of every created being, in accordance with its source.

ב. וועט מען דאס פארשטיין בהקדים:

קריאת השמות דורך אדם הראשון איז פארגעקומען פאר דעם חטא עץ הדעת, ווען ער איז נאך געווען אין גן עדן ובשלימותו - וואס דער זיין דארטן (ויניחהו בגן עדן) איז געווען "לעבדה ולשמרה", איז דערפון פארשטאנדיק, אז יעדער פרט פון זיינע מעשים דעמאלט, ובפרט די וואס ווערן דערציילט אין תורה, איז געווען א חלק פון "לעבדה ולשמרה". נאכמער: אזוי ווי עבודת גן ושמירתו "טוט" אויף אין דעם גן - אזוי האט דער "לעבדה ולשמרה" פון אדם הראשון אין גן עדן אויפגעטאן אן עילוי וקדושה אין גן עדן (העכער ווי דער עילוי פון גן עדן מצד עצמו").

ולכאורה: אין וואס באשטייט די "עבודה" אין דעם אגרוףן די נבראים מיט זייערע נעמען? - ואדרבה: לויטן ביאור הנ"ל דארף לכאורה אויסקומען, אז אדם הראשון האט נישט מחדש געווען די שמות הנבראים - ווייל די נבראים האבן דאך מקבל געווען זייער חיות (פון זייער שורש ומקור) נאך איידער אדם הראשון האט זיי אנגערופן מיט זייערע נעמען; ער האט נאר מודיע געווען דעם ריכטיקן נאמען פון יעדן נברא (בהתאם צו זיין שורש).

9. Bereishis 2:15.

10. Likkutei Torah, Shir HaShirim, p. 48d, et al.

Thus, it is necessary to say that:

a) grasping the root and source of the created beings' vitality is not sufficient to name them appropriately; and

b) only Adam could give the created beings their appropriate names because his wisdom surpassed that of the angels.

מוז מען זאגן: א) אז די השגה אין שורש ומקור הנבראים איז נאך ניט גענוג אז מ'זאל דורכדעם זיי קענען אַרויפן מיט די צוגעפאסטע נעמען; ב) דאס האט געקענט אויפטאן דוקא אדם הראשון און דערפאר ווייל "חכמתו מרבה משלכם".

Linking Heaven and Earth

To explain the above in further detail:¹¹ Every created being in this physical world has a source in the spiritual realms, as our Sages state,¹² "Every single blade of grass in this world... has a spiritual source¹³ that compels it to grow." By way of illustration, the source of an ox in this earthly world is the angel with the face of an ox in the Divine chariot.¹⁴ Nevertheless, although the created being derives from that spiritual source, a physical animal cannot at all be compared to its spiritual source. The hierarchy of spiritual realms entails *hishtalshelus*, a process of gradual chainlike descent from one level to another. However, no matter how many chainlike descents take place, a physical entity will not come into being from a spiritual source, for, as is well known,¹⁵ bringing a material entity into being from its spiritual source can only be accomplished by G-d, through His omnipotence. Only G-d, Whose power is infinite, can make possible the radical transition necessary for physical entities to come into being from their source in the supernal spiritual realms.

ג. דער ביאור אין דעם:

הגם אז יעדער נברא למטה האט א מקור ושורש למעלה, וכמאמר רז"ל "אין לך כל עשב וכו' שאין לו מזל וכו'" - ולדוגמא: דער שורש פון א שור למטה איז פון "פני שור" שבמרכבה - פונדעסטוועגן, האט דער נברא קיין ערך ניט צו זיין שורש. ווארום דורך השתלשלות ממדרגה למדרגה, וואס פאר א ריבוי השתלשלות ס'זאל נאר זיין, קען פון דעם רוחניות'דיקן שורש ניט נתהוה ווערן א דבר גשמי. וכדוע"אז די התהוות הגשמיות פון רוחניות איז נאר בכחו של הקדוש ברוך הוא וואס ער איז א כל יכול, דערפאר קען זיין דער "דילוג" - אז פון רוחניות'דיקן שורש למעלה זאלן נתהוה ווערן נבראים גשמיים.

11. With regard to the explanations to follow as well as with regard to the question raised in the previous section, see *Likkutei Torah, Bamidbar, loc. cit., Likkutei Sichos, Vol. 4, p. 1247*.

12. *Bereishis Rabbah 10:6; Zohar, Vol. I, p. 251a; Moreh Nevuchim,*

Vol. 2, ch. 10.

13. The original uses the term *mazal*, which shares the same root as the term *nozel*, which means "flow." Every entity in this world has a *mazal*, spiritual source, through which Divine energy flows to it.

14. See *Yechezkel 1:10*.

15. See *Tanya, Iggeres HaKodesh, Epistle 20; Torah Or, p. 90b; Or HaTorah, Devarim, Vol. 4, p. 1781ff.; Derech Mitzvosecha, Mitzvas Achdus HaShem, sec. 2; Shoresh Mitzvas HaTefilah, sec. 25ff.; et al.*

For this reason – since¹⁶ the physicality of a created being is incomparable to, and thus seemingly unconnected to, its source – simply knowing, for example, that the source of an ox on the material plane is the angel with the face of an ox in the Divine chariot is not sufficient to give an ox on the material plane its name.¹⁷ It appears impossible to associate one with the other.

This represented Adam's achievement, as indicated by the verse,¹⁸ "Adam called all the animals... by name." The Hebrew term for "call," *korei*, also connotes "call forth." Adam called forth the name – the spiritual source – of the created being, and in doing so enabled it to be manifest within the physical being that was created from that source.

What Adam Accomplished

This reflects the connection between Adam's naming the created beings and the mission that G-d gave him when "He placed him in the Garden of Eden to cultivate it and guard it."

As the Creation existed in its inherent state – even in the Garden of Eden, which represents the perfect state of the world (particularly, as the Garden of Eden existed before the Sin of the Tree of Knowledge) – there was no revealed connection between a created being in this physical world and its source Above. True, the holiness of the Garden of Eden was so overwhelming that it could not tolerate sin. However, that holiness resulted from the revelation of a spiritual light that was measured according to the limits of this material world.

און דעריבער איז די ידיעה
אז דער שורש השור איז פון פני
שור שבמרכבה, נאך גיט מספיק
אז מ'זאל קענען אנרופן¹⁶ דעם
שור למטה מיטן נאמען שור,
ווייל דער נברא האט גיט קיין
ערך (און) חיבור צו זיין שורש¹⁷.

און דאס איז געווען דער
אויפטו פון אדם הראשון -
"ויקרא האדם שמות": ער
האט "קורא" און ממשיר געווען
דעם (שמו) שורש הנברא, אז
ער זאל אראפקומען אין (ובתוך
פון) דעם נברא וואס ווערט פון
אים באשאפן.

ד. דאס איז אויך די שייכות
צווישן דעם ענין פון קריאת
שמות און "וינחהו בגן עדן
לעבדה ולשמרה":

מצד דער בריאה אליין, אפילו
אין גן עדן וואס איז דער חלק הכי
מובחר אין וועלט (ובפרט - ווי
גן עדן איז געווען לפני החטא),
איז גיטא קיין גלוידיקער
פארבונד צווישן א נברא למטה
מיט זיין שורש למעלה; מצד
דעם גודל הקדושה וואס איז דא
אין גן עדן, קען עס טאקע גיט
סובל זיין קיין חטא, אבער דאס
איז אן אור וואס איז נאר לפני
ערך עולם הזה.

16. See *Tzafnas Panei'ach* on *Bereishis* 2:19.

17. See *Likkutei Sichos*, Vol. 39, p.

137, 139ff. (published in *Likkutei Biurim LeTanya*, Vol. 2, p. 139ff.) with regard to the wording of the Alter Rebbe in *Iggeres HaTeshu-*

vah, ch. 4, "Therefore, the angels are called *E-lokim*."

18. *Bereishis* 2:20.

The uniqueness of the ability that Adam was granted was expressed in his mission to link¹⁹ the created beings as they exist in this world with their supernal source.²⁰ Indeed, he was able to unite these two extremes to the extent that the names of all created beings as they are referred to by all people (even by children and ordinary people) would express the letters that represent their spiritual source.²¹

און אין דעם איז באשטאנען די מעלה פון אדם הראשון - ער האט אויפגעטאן דעם פארבונדן צווישן נבראים למטה מיט זייער שורש למעלה¹⁹, נאכמער: ער האט זיי פאראייניקט, ביז אז דער נאמען פון יעדער נברא, מיט וועלכן דער נברא ווערט אנגערופן דורך יעדן מענטשן (אפילו קטנים ועמי הארץ) דא למטה, איז לויט די אותיות פון זיין שורש למעלה²⁰.

Beyond the Capacity of an Angel

On this basis, we can understand why Adam possessed the capacity to name the animals whereas the angels did not. The angels recognized the spiritual source of each of the animals. They knew, for example, that the source of an ox is the angel with the face of an ox in the Divine chariot.²² Nevertheless, the angels did not have the ability to bring about a bond between a created being's spiritual source and its existence on this physical plane.

ה. דערמיט וועט מען פארשטיין פארוואס דוקא אדם הראשון האט געקענט געבן די שמות און ניט די מלאכים:

To refer to a related concept: On the verse,²³ “The *nefilim* existed on the earth,” it is explained that the word *nefilim* has the same three-letter root (נפל) as the word *nofeil*, “fall.” The *nefilim* were angels that had fallen from their spiritual rung.²⁴ For when an angel comes into this material world, he “falls”: he cannot overcome the material

הגם אז אויך די מלאכים האבן געוואוסט אז דער שורש פון דעם שור, לדוגמא, איז פון פני שור שבמרכבה, פונדעסטוועגן זיינען זיי ניט בכוח צו אויפטאן דעם חיבור פון שורש הנברא מיטן נברא למטה. וכמוכן אויך פון דעם ענין פון “הנפילים היו בארץ”²³, אז ווען א מלאך קומט אראפ אין עולם הזה ווערט ער א “נופל”, ער קען ניט בייקומען די ישות וחומריות פון דער וועלט; ווייל צו זיין און וועלט און צוזאמען דערמיט זיין פארבונדן מיט אלקות וואס איז

19. See *Likkutei Torah, Bamidbar*, pp. 26b, 27a (quoting *Taamei HaMitzvos, Parshas Eikev*) explaining that Adam's naming the created beings was intended to refine them and elevate them to their source in the spiritual realms.

20. See *Likkutei Torah, loc. cit.*, p. 26b, which explains that naming

the created beings enabled them to “reach the supernal source and root of the letters.” As explained in *Tanya, Shaar HaYichud VahaEmunah*, ch. 1. G-d created the world through speech and the letters of the Ten Utterances comprise the life-force for all the created beings. In particular, the name of an entity in *Lashon HaKodesh*, the Holy Tongue, conveys the Divine life-force for that given entity.

21. As *Shelah, loc. cit.*, states: “Through the knowledge of the created beings of the lower realms, Adam knew the mystic secret of the supernal chariot.”

22. See *Yechezkel* 1:10.

23. *Bereishis* 6:4.

24. *Zohar*, Vol. I, pp. 37a, 58a, et al. See *Torah Or*, p. 4d; *Toras Chayim, Bereishis*, p. 25c.

orientation of this world. An angel does not have the capacity to live *in* the world and simultaneously be connected with G-dliness, which *transcends* the world.²⁵

That capacity is granted specifically to man.²⁶ *Adam*, Hebrew for “man”, relates to the phrase²⁷ *Adameh leElyon*, “I resemble the One Above;” i.e., man resembles G-d, Who is absolutely without limits. Man is made up of spiritual and material elements, i.e., from both “the higher realms and the lower realms.”²⁸ He thus has the capacity to unite the higher realms with the lower realms, enabling a created being of this material plane to unite with the higher realms, his source Above.

This is the intent of the wording in which the *Midrash* couches G-d’s reply to the angels, “His wisdom surpasses yours.” Adam is described as “wise.” Our Sages define that term, saying,²⁹ “Who is a wise man? One who sees what will be,” which the Alter Rebbe interpreted³⁰ to mean “One who sees how every entity comes into being... through G-d’s speech.” A wise man sees how every entity in this physical world comes into existence from its supernatural source in G-d’s speech.

Herein lies the difference between man and the angels. The wisdom of the angels enables them to see G-d’s power as it is en clothed in the created beings. However, it is beyond their capacity to see the source for the power in he manner exists in the higher realms as manifest within the created beings.³¹ Adam, in contrast,

הַעֲקֵר פּוֹן וְעֵלָּט - דִּי יְכוּלָּת
הָאֵט נִיט אַ מְלַאָּךְ.

דּוֹקָא אָן אָדָם^ט, וּוּאָס אִיז
(אָדָם פּוֹן לְשׁוֹן) אָדָמָה לְעֵלְיוֹן^י
- עַר אִיז דּוּמָה, כְּבִיכּוּל, צוּם
אוֹיבְעַרְשֵׁטוֹן וּוּאָס אִיז נִיט
מוֹגְבֵל חֵס וְשְׁלוֹם, אֹון אִיז
כְּלוּל “מִן”^כ הַעֲלְיוֹנִים וּמִן
הַתַּחְתּוֹנִים^כ - קַעַן עַר מַחְבֵּר
זִיין “עֲלְיוֹן” וְ“תַחְתּוֹן”, אִז
דְּעַר “תַּחְתּוֹן” וּנְבֵרָא שְׁלֵמְטָה
זָאל זִיין מִיּוּחַד מִיטֵן “עֲלְיוֹן”
וְשָׂרְשׁוֹ לְמַעְלָה.

אֹון דָּאָס אִיז אוֹיף וּוּאָס דְּעַר
אוֹיבְעַרְשֵׁטֵר הָאֵט גְּעִזְאָגֵט דִּי
מְלַאָּכִים, אִז “חֲכָמְתּוֹ מְרַבָּה
מִשְׁלָכֶם”: עַר אִיז דְּעַר (“אִיזְהוּ)
חֲכָם הַרּוּאָה אֶת הַנּוֹלָד”^כ, וּוִי
דְּעַר אֶלְטֵעַר רַבִּי^כ פֶּאָרְטִיטְשֵׁט
עַס - “שְׂרוּאָה כֹּל דְּבַר אִיף
נוֹלָד וְנִתְהוּהוּ כּו’ בְּדַבַּר ה’”, עַר
זַעַט דִּי הוֹלְדָה וְהִתְהוּוּת פּוֹן
דְּעַר זָאָךְ, וּוִי אַזוֹי דָּאָס וּוְעַרְט
נוֹלָד וְנִתְהוּהוּ פּוֹן זִיין שׁוֹרְשׁ אֹון
דְּבַר הוֹי; מְלַאָּכִים זַעַעַן (בְּכַח
חֲכָמְתָם) דְּעַם כַּח אֶלְקִי וּוּאָס
אִיז מְלוּבָשׁ אִין נְבֵרָאִים, אָבְעַר
זַעַנְרִי^כ אִין דְּעַם נוֹלָד זִיין שׁוֹרְשׁ
לְמַעְלָה - אִיז נִיט בְּגֵדֵר פּוֹן אַ
מְלַאָּךְ. דּוֹקָא אָדָם הַרּאִשׁוֹן, וּוּאָס

25. Needless to say, different concepts apply when an angel enters this world merely to carry out a mission with which he is charged from Above.

26. See *Likkutei Torah*, loc. cit.; *Toras Chayim*, *Shmos*, Vol. 1, p. 139a; *Or HaTorah*, *Bereishis*, Vol. 3, p. 542a.

27. *Yeshayahu* 14:14, interpreted as referring to man’s capacity by *Shelah*,

Chelek Torah Shebichsav, p. 301b, et al.; *Asarah Maamaros*, the *maamar* entitled *Eim Kol Chai*, sec. 2, ch. 33, and others.

28. *Bereishis Rabbah* 8:11, 12:8, *Rashi* to *Bereishis* 2:7. See *Sefer HaArachim Chabad*, Vol. 1, *erech Adam* (p. 124ff.), where this concept is explained.

29. *Tamid* 32b.

30. *Tanya*, ch. 43; *Likkutei Torah*, *Bamidbar* 26d; et al.

31. As is well known, there is a difference between someone who “sees what will be” and one who “knows what will be.” Sight makes a deep impression on the observer, as reflected in the ruling (*Rosh HaShanah* 26a), “A witness (one who saw) cannot serve as a judge” in

“whose wisdom surpassed theirs,” had the capacity to see how the created beings below are united with their source Above.³²

{This explanation above also clarifies why G-d did not merely *tell* the angels that Adam’s wisdom surpasses theirs. They had to actually have Adam’s naming of the created beings demonstrated to them, so that they would see that it was indeed possible to join the higher realms with the lower realms. The possibility of such a union was beyond the angels’ comprehension. Until they were shown that Adam had the capacity to accomplish this, they could not even fathom such a notion.

“חַכְמַתוֹ מְרַבָּה מִשְׁלָכֶם,” הָאֵט גְּעַקְעֵנִט זְעַן אִין דְּעַם נְבֵרָא שְׁלֵמְטָה (ווי ער איז מ׳יחַד מיט) דְּעַם שׁוֹרֵשׁ לְמַעְלָה.

[דְּעַרְמִיט איז אויך מוּבָן פֿאַרװאַס פֿאַר די מַלְאַכִּים איז ניט גְּעוּעַן גְּענוּג וואָס דער אויבְּעֵרִשְׁטער האָט זײ גְּעזאַגט אַז “חַכְמַתוֹ מְרַבָּה מִשְׁלָכֶם,” און מ׳הָאָט זײ גְּעִדאַרְפֵּט בַּאווייזן (זײ האָבן גְּעִדאַרְפֵּט זײ) אַ מַעֲשֵׂה בְּפוֹעַל (קְרִיאַת שְׁמוֹת) - ווייל אַזאַ עַנְיָן (וואָס איז דאָ בײַם אָדָם) ווי חִיבוּר עֲלִיוֹן וְתַחְתּוֹן, איז אַינְגאַנְצן ניט בְּגֵדֵר הַשְּׂגָה פֿון אַ מַלְאַךְ - כּל זְמַן מ׳הָאָט זײ ניט באוויזן ווי דער אָדָם טוט דאָס אויף, האָט זיך דאָס בַּא זײ ניט גְּעַקְעֵנִט אָפֿלייגן].

From Adam to Sinai

As explained on many occasions,³³ the *Midrash* states³⁴ that, before the Torah was given, there was a Divine decree separating the spiritual and the physical; “the higher realms will not descend to the lower realms,” and “the lower realms will not ascend to the higher realms.” At the Giving of the Torah, this decree was nullified and a connection between the higher realms and the lower realms – the spiritual and the physical – was established.

From this it is apparent that Adam’s naming of the animals was merely a preliminary

ו. מ׳הָאָט שׁוִינן פֿיל מָאָל גְּעַרְעֵדט׳י וועגן דְּעַם וואָס שְׁטײט אין מִדְרָשׁ, אַז פֿאַר מִתַּן תּוֹרָה איז גְּעוּעַן די גְּזִירָה אַז “עֲלִיּוֹנִים לֹא יֵרְדוּ לְתַחְתּוֹנִים” און “תַּחְתּוֹנִים לֹא יַעֲלוּ לְעִלְיוֹנִים,” און בְּשַׁעַת מִתַּן תּוֹרָה איז בְּטַל גְּעוּוֹאָרן די גְּזִירָה און ס׳איז גְּעוּוֹאָרן אַ חִיבוּר פֿון עֲלִיּוֹנִים און תַּחְתּוֹנִים.

דערפֿון איז פֿאַרשְׁטאַנדיק, אַז הָגַם אָדָם הָרַאשׁוֹן האָט קוֹרָא און מְמַשִּׁיךְ

that particular case.

The angels have the capacity to realize, to “know,” that every material entity has a spiritual source. However, they see the life-force from that spiritual source as it descends, undergoes self-limitation, and enclothes itself in a material entity. From their perspective, once it has undergone this radical change, the material existence of the entity takes

priority. They cannot “see” the spiritual life-force in the material entity.

As the main text proceeds to state, Adam “saw” the spiritual life-force within every material object. An object’s spiritual source and its material existence were not discrete entities.

32. As explained in the previous note, in contrast to the angels, Adam – man – has the ability to enable the

spiritual source of every entity to be manifest in – and to overshadow – its material existence, empowering its spiritual identity to be manifest on this material plane.

33. See *Likkutei Sichos*, Vol. 3, p. 776ff., p. 887ff., et al.

34. *Midrash Tanchuma, Parshas Va’eira*, sec. 15; *Shmos Rabbah* 12:3.

step. True, he evoked and drew down the spiritual source of the created beings to this material plane, connecting the two to the extent that the created being's name on this plane is representative of its source Above. (And as a consequence, a similar fusion was brought about in every created being.) Even so, this achievement is not comparable to the extent of the connection between the spiritual and the physical that was brought about by the nullification of G-d's decree at the Giving of the Torah.

To explain: Adam succeeded in connecting created beings with their spiritual source,³⁵ the G-dly light that shares a connection to the physical world.³⁶ This level of light had already adapted itself to the extent that it serves as the source of a given type of created being. For example, Adam connected an ox on this physical plane with the angel with the face of an ox in the Divine chariot.

The Giving of the Torah, however, brought about a greater spiritual development, as alluded to in the words with which the Ten Commandments begin, *Anochi Havayah Elokecha*, "I am G-d, your L-rd."³⁷ *Havayah* is the four-letter name of G-d associated with the G-dly light that entirely transcends the structures of the world, being past, present, and future as one.³⁸ *Elokecha* is the possessive form of G-d's name *Elokim*, the name of G-d that has the same numerical value as *hateva*, "nature." *El*, the root of *Elokim*, is also associated with the concept of strength. At the Giving of the Torah, *Havayah* – the G-dliness that transcends

געווען דעם שורש פון נבראים למטה און האט זיי מחבר געווען אין אן אופן אז דער שם הנברא למטה איז מתאים צו זיין שורש למעלה (ובמילא - מעין זה - אויך דער נברא עצמו) - קומט עס אבער ניט צום חיבור צווישן מעלה ומטה וואס האט זיך אויפגעטאן דורך ביטול הגזירה בשעת מתן תורה.

והביאור: אדם הראשון האט אויפגעטאן דעם חיבור פון נבראים מיט זייער שורש און מקורו; דאס הייסט די בחינה אין אלקות וואס האט שוין א שייכות מיט וועלט, און נאכמער, ווי די בחינה איז שוין דער שורש פונעם פרטיות'דיקן נברא - דעם שור למטה האט ער מחבר געווען מיטן פני שור שבמרכבה.

מתן תורה האט אבער אויפגעטאן "הוי" (אנכי) הוי' אלקיך: "הוי", וואס איז אינגאנצן העכער פון גדרי העולם (היה הנה ויהיה כאחד³⁸), איז געווארן

35. The main text emphasizes that Adam was only able to connect the created beings to the level of G-dliness from which they derived and not to the higher levels of G-dliness that transcend the natural order. There is a further point: The connection that Adam established did not reach the actual physicality of the created entity (only its name).

These two concepts are interde-

pendent: Since Adam drew down only the level of G-dliness that serves as a source for the created being, it did not have the capacity to permeate the actual physicality of the created entity. See *Likkutei Sichos*, Vol. 3, *loc. cit.*, and Vol. 5, p. 88, *et al.*

36. In Kabbalistic terms, this refers to the G-dly light that is *memale kol almin*, "permeating all the worlds,"

a level of Divine light that is not representative of G-d in His infinity, but which has adapted itself to the structures and limitations of the Spiritual Cosmos.

37. *Shmos* 20:2.

38. *Tanya, Shaar HaYichud VehaEmunah*, ch. 7, in the name of the *Raya Mehemna (Parshas Pinchas*, p. 257b).

the world – became *Elokecha*, “your *Elokim*,” the strength and vitality of every Jew.³⁹ This forged a connection between two vastly different elements: the sublime level of G-dliness that transcends serving as a source for the world’s existence became connected with the physical world and its nature.

Therefore, at the Giving of the Torah,⁴⁰ the angels had difficulty accepting this further strengthening of the fusion of the spiritual realms and the material world. Thus, the Talmud relates that at the Giving of the Torah the angels again protested:⁴¹

“The hidden treasure... You desire to give it to flesh and blood? ‘What is man that You should remember him?’...⁴² ‘Place Your glory upon the heavens.’”⁴³

The angels could not comprehend how the Torah – the ultimate of spiritual perfection – could descend and be given to mere flesh and blood. G-d instructed Moshe to respond to the angels, because it was Moshe our teacher who was capable of comprehending the concept of the Giving of the Torah – at which time the decree separating the spiritual realms from the physical was nullified – enabling the two to ultimately be unified as one.⁴⁴

“אַלְקִיךָ” - כּוֹחַךְ וְחַיְוִתְךָ פּוֹן יַעֲדוֹן אִידוֹן^כ. אֹן דּוֹרְכֻדַּעַם הָאֵט זִיךְ אֹיפֶגְעֵטאַן דְּעֵר חִיבּוֹר צװישֵׁן אַלְקוֹת וְוּאָס אִיז הֶעֱכֵעֵר פּוֹן (צו זײַן אַ שׁוֹרֶשׁ פּוֹן) וְוַעֲלֵט מִיט וְוַעֲלֵט.

אֹן דְּעֵרפֶּאַר גַּעפִּינט מְעַן, אַז בִּי מִתַּן תּוֹרָה הָאֵבֶן דִּי מְלֶאכִים וְוִידְעֵר נִיט גַּעקֶענֶט בֶּאַנְעֵמְעַן אַזאַ עֲנִין פּוֹן חִיבּוֹר מַעֲלָה אֹן מְטָה, וְוִי דִי גַמְרָא^כ דְּעֵרצִיילֵט אַז זײ הָאֵבֶן גַּעטֶענְה'ט: “חֶמּוּדָה גְּנוּזָה וְכו' אֶתְנָה מְבַקֵּשׁ לִיתְנָה לְבִשָׂר וְדָם מָה אֲנוֹשׁ גּו' תְּנָה הוֹדָךְ עַל הַשָּׁמַיִם”: וְוִיבֶאַלֵּד תּוֹרָה אִיז תְּכַלִּית הֶרוּחַנִיּוֹת וְהַעִילוּי, וְוִי קַעַן זִי אַרְאַפֶּקוּמְעַן אֹן גַּעגֶעבֶן וְוַעֲרֵן צו אַ בֶּשָׂר וְדָם? דּוֹקָא מִשָּׁה רַבִּינוּ הָאֵט גַּעקֶענֶט “נַעֲמַעַן” דַּעַם עֲנִין פּוֹן מִתַּן תּוֹרָה, דַּעַם בִּיטוּל הַגְּזוּרָה צװישֵׁן עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, בִּיז זײ וְוַעֲרֵן אִיין זַאךְ?.

39. See *Likkutei Torah, Bamidbar*, p. 15d; *Likkutei Sichos*, Vol. 3, p. 890ff.

40. I.e., just as the angels protested at the creation of man, so too did they protest at the Giving of the Torah.

41. *Shabbos* 88b.

42. *Tehillim* 8:5.

43. *Ibid.*, verse 2.

44. Since Moshe himself was also

a created being, his answer to the angels was effective in causing them to understand and “see”

the need for the Torah to have been given to mortals. Had G-d been the one to reply to them, the answer would not have been as effective; He therefore instructed Moshe to answer them.

This concept also sheds light on another Talmudic narrative. *Bava Metzia* 86a (see the

explanation in *Likkutei Torah, Vayikra*, p. 22b ff.) relates that there was a difference of opinion regarding a particular law between the Holy One, blessed be He, and the Heavenly Academy, and the Sage Rabbah bar Nachmeini was called upon to render a decision. Here, also, it was Rabbah, a mortal, who was called upon to clarify a difficulty in the Heavenly Academy.

Making These Ideas Relevant on the Personal Plane

The individual Divine service of every Jew has parallels to these two dimensions of the fusion of the spiritual with the physical, i.e.:

a) the connection between a created being and its spiritual source achieved through Adam's Divine service; and

b) the connection between a created being and the G-dly light that transcends creation brought about by the Giving of the Torah.

It is explained in *Chassidus*⁴⁵ that the blessings recited before the *Shema* that describe the service of the angels prepare a person for the Divine service involved in the recitation of the *Shema* itself. The recitation of the *Shema* expresses a Jew's wholehearted love for G-d, as it is written,⁴⁶ "You shall love G-d... with all your heart..." The letter *veis* is repeated in the word *לבבך*, "your heart," leading our Sages⁴⁷ to interpret the word as meaning "with both your hearts," i.e., that the animal soul should also be motivated to love G-d. For this to be possible, it is first necessary to explain to the animal soul that in truth, it is not opposed to holiness, for its source in the spiritual realms, the angels,⁴⁸ perform their service of G-d "with a great clamor." This realization causes the animal soul to become *batel*, nullified and submissive, to holiness.

Clarification is called for: How will explaining to the animal soul about the spiritual qualities possessed by its source motivate it to love G-d, when the form in which the animal soul exists in this world stands in opposition to G-dliness?

ז. די צוויי עגנינים אין חיבור עליון ותחתון הנ"ל - (א) חיבור הנברא מיט זיין שורש (דורך עבודת אדם הראשון), (ב) חיבור הנברא מיט אלקות וואס איז העכער פון בריאה (ביי מתן תורה) - זיינען אויך פאראן אין דער עבודה פֿרטיט פון א אידן:

ס'איז מבוואָר אין חסידות⁴⁵, אז דער ענין פון ברכות קריאת שמע, וואס דארטן רעדט זיך וועגן דער עבודה פון די מלאכים וכו', איז עס די הנהגה צו דער עבודה פון קריאת שמע: כְּדֵי עֵס זָאל קענען זיין 'וְאֶהְבֶּתְּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לִבְבְּךָ', אז אויך דער נפש הבהמית זאל צוקומען צו אהבת ה'⁴⁶, מוז מען איר פריער מסביר זיין, אז אין אמת'ן איז זי ניט קיין מנגד צו קדושה, ווייל איר שורש איז דאך פון די מלאכים וכו' וואס זייער עבודה איז "ברעש גדול" וכו' וכו', און דאס פועל'ט אין נפש הבהמית א ביטול צו קדושה.

לְכַאוֹרָהּ אִיז נִיט פֿאַרשטאַנדיק; וואס קען העלפֿן די הסברה צום נפש הבהמית וועגן דער מעלה פון זיין שורש, בעת אז לפועל איז ער אראפגעקומען למטה אין א ציור וואס איז מנגד צו קדושה?

נאר דער ענין איז, פנ"ל, אז

45. *Torah Or*, p. 30b; *Likkutei Torah, Vayikra*, p. 2b; the *maamar* entitled *Vayeilech*, the series of *maamarim* entitled *Yom Tov shel Rosh HaShanah* 5666.

46. *Devarim* 6:5.

47. See *Berachos* 54a, which states, "With all your heart... with both your inclinations."

48. Man's animal soul has its source in the angels, which (see the section entitled "Surpassing the Angels") are described with the analogy of animals.

Here, however, is precisely where the effect of Adam's contribution in fusing the created beings in this world with their source becomes significant. His achievement made it possible that a person's reminding his animal soul of its source will cause it to cease its opposition and to become submissive to holiness.

Rising above One's Source

Without detracting from the great significance of this achievement, it nonetheless has its limitations. The *bittul* of the animal soul achieved by reminding it of its source is no more than the *bittul* of a created being, for its source is the angels. True, the angels are subsumed in G-dliness, but they nevertheless remain created beings.⁴⁹

The Divine intent of the soul's descent to this physical plane is to bring about the union of the G-dly soul, which is "an actual part of G-d from Above,"⁵⁰ with the animal soul, and in this way elevate the animal soul above its source. The capacity to create such a union was generated at the Giving of the Torah,⁵¹ through the nullification of the decree⁵² separating the higher, spiritual realms from the lower, physical realms. This enabled a parallel development to take place in man, who is a world in microcosm,⁵³ nullifying the separation between his higher, spiritual dimensions and the lower, physical aspects of his being and allowing for the union between his G-dly soul and his animal soul.

דָּאס איז בכחו של אדם הראשון, וואס ער האט אויפגעטאן דעם חיבור פון נבראים מיט זייער שורש, ביז אז דאס "דערמאנען" דעם נפש הבהמית וועגן איר שורש, איז דאס פועל אין איר אַ ביטול צו קדושה.

ח. אָבער אַט דער ביטול אין נפש הבהמית, דורך "דערמאנען" איר דעם שורש פֿנ"ל, איז נאר אַ ביטול פֿון אַ נבֿראַ, וואַרום אויך דער שורש אירער איז בלויז פֿון מלאכים וכו' וואס הגם זיי זיינען בטל צו אלקות זיינען זיי אָבער נבֿראַים⁵³;

די כּוֹנֵה פֿון ירידת הנשמה לִמְטָה איז, אז עס זאל זײַן דער יחוד צווישן דעם נפש האַלקית (וואס איז אַ "חלק אלקה ממעל ממש"⁵¹) מיטן נפש הבהמית; און די מעגלעכקייט אויך דעם איז געגעבן געווארן ביי מתן תּוֹרָה⁵²: דורך דעם וואס דעמאלט איז בטל געווארן די גיירה⁵³ וואס טיילט פֿאַנאַנדער צווישן עליונים ותחתונים בכללות פֿנ"ל, האט זיך אויך אויפגעטאן דער ביטול הגיירה צווישן די "עליונים" ו"תחתונים" אין "עולם קטן זה האדם"⁵¹, אז עס זאל קענען זײַן דער יחוד צווישן דעם נפש האַלקית ונפש הבהמית.

49. As our Sages relate (*Bereishis Rabbah* 1:3), some say that the angels were created on the second day, while others say on the fifth day.

50. *Tanya*, ch. 2.

51. See *Torah Or*, p. 67b and

Likkutei Torah, Bamidbar, p. 86d, which interpret our Sages' statement (*Sanhedrin* 99b) that the Torah establishes peace among the earthly company as referring to the peace established between the G-dly and animal souls.

52. *Gozeir*, the Hebrew verb for "de-

cree," also has the meaning "split," as in the phrase (*Tehillim* 136b), "He Who split the Sea of Reeds."

53. See *Midrash Tanchuma, Parshas Pekudei*, sec. 3; *Tikkunei Zohar, Tikkun* 69 (p. 110a). See also *Avos D'Rabbi Nasan*, ch. 31, *et al.*

In one of his letters, my revered father-in-law, the Rebbe Rayatz, writes⁵⁴ that the body's hunger for physical nourishment stems from the soul's hunger for the spark of G-dliness invested in the food. This implies that even physical, material entities, which seemingly concern only the body and the animal soul, are in truth connected with the G-dly soul. That bond is so strong that the body's natural hunger is merely an expression of the soul's hunger for G-dliness.

און על דרך ווי כבוד קדשת מורי ורחמי אדמו"ר שרייבט אין א בריוו"ל, אז דאס וואס דער גוף איז הונגעריק צו לחם גשמי, נעמט זיך עס דערפון וואס די נשמה איז הונגעריק צום ניצוץ אלקי שבמאכל, דאס הייסט אויך די ענינים גשמיים וטבעיים וואס זיינען לכאורה שייך בלויז צום גוף (ונפש הבהמית), זיינען פארבונדן מיט דער נשמה, ביז אז אין דעם רעבון טבעי פון גוף, דריקט זיך אויס, בפנימיות, דער רעבון פון דער נשמה.

Appreciating One's Own Inner Truth

Nevertheless, the very advantage brought about by the service of the G-dly soul in refining the animal soul possesses an inherent drawback. Although the ultimate *bittul* of the animal soul is achieved only through a union with the G-dly soul, this nevertheless does not bring about the true refinement of the animal soul. For then the *bittul* does not stem from the animal soul itself but comes as a result of the G-dly soul's being revealed within the animal soul.

ט. אבער לאיך גיסא, הגם אז דער תכלית הביטול אין נפש הבהמית ווערט אויפגעטאן דורך (איר יחוד מיט) דעם נפש האלקית כנ"ל, איז עס אבער ניט דער אמתער בירור פון נפש הבהמית, וויבאלד אז דער ביטול נעמט זיך ניט מצד נפש הבהמית גופא, נאר מצד דעם גילוי נפש האלקית אין איר.

Similar concepts apply with regard to the world as a whole. G-d's ultimate desire and intent, that a dwelling for Himself be made in the lower realms, is not that the lower realms become a dwelling for Him due to other influences that affect them from the outside, but as a result of discovering the nature of their own essential truth.⁵⁵ It is therefore understood that the *bittul* brought about in the world by virtue of the study of the Torah and observance of its *mitzvos* does not represent the ultimate expression of the establishment of a dwelling for G-d. True, this *bittul* is brought about by the Divine service

על דרך זה בנוגע וועלט בכלל: די כוונה העליונה פון "לעשות לו יתברך דירה בתחתונים" איז דאך, אז די "תחתונים" זאלן ווערן א דירה לו יתברך (ניט מצד אן ענין וואס פועלט אויף זיי "מבחוץ", נאר) מצד זייער ענין גופא⁵⁵. דערפון איז פארשטאנדיק אז דער ביטול וואס טוט זיך אויף אין וועלט מצד דער המשכת האלקות דורך תורה ומצוות, הגם אז דער ביטול ווערט אויפגעטאן אין די "תחתונים" גופא

54. *Kesser Shem Tov*, sec. 194.

55. See *Likkutei Sichos*, Vol. 12, p. 73.

of the Jewish people, who are created **beings** existing within the lower realms, and the *bittul* was made possible by the nullification of the decree separating the lower realms from the higher realms. Nevertheless, since the *bittul* comes about because of the Torah, which is sourced in the higher realms, it does not represent how the created beings are part of the dwelling as an expression of their own inner nature. The ultimate intent is that both positive qualities be manifest: that the *bittul* be complete,⁵⁶ and that it stem from the physical world itself.

This concept can be understood by prefacing another concept: As is well known,⁵⁷ the source of inanimate objects, vegetation, and animals in this material world is the spiritual world of *Tohu*. *Tohu* represents a loftier spiritual rung than the immediate spiritual source of man, which is from the world of *Tikkun*.

The lofty nature of the source of inanimate objects, vegetation, and animals in the spiritual realms expresses itself in their existence on the physical plane. Accordingly, *Chassidus*⁵⁸ explains that this is the reason that animals by nature possess the traits of submissiveness and *bittul* to a greater degree than does man. Thus, we find that animals even obey children, as the verse states,⁵⁹ “A youth will lead them.” The trait of *bittul* possessed by animals stems from the fact that their spiritual origins are in the realm of *Tohu*, which is characterized by a loftier level of *bittul* than that of the realm of *Tikkun*; to use the wording found in *Chassidus*, “*Tohu* is characterized by abundant lights.”

56. Since a created being is fundamentally an individual entity with self-awareness, its *bittul* will always be incomplete. If its *bittul* stems from the created being itself, it will be colored with a dimension of self, as explained above in the subsection entitled *From*

Adam to Sinai.” For the *bittul* to be complete, it must stem from an external entity and not from the created being itself, as mentioned here in the main text.

57. See the detailed explanation in *Torah Or*, p. 65d ff.; *Likkutei*

(היות ס'איו בטל געווארן די גזירה צווישן עליונים און תחתונים), אבער דער ביטול איז מצד די “עליונים”, איז עס נאך ניט דער ענין פון דירה לו יתברך בתחתונים בשלימותו - וואס מיינט (אויף) מצד די תחתונים עצמם.

דער תכלית הכוונה איז, אז עס זאלן זיין ביידע מעלות: דער ביטול זאל זיין בתכלית, און צוזאמען דערמיט, זאל עס זיין מצד וועלט גופא.

וועט דאס זיין מובן על פי הידועל'ט אז דער שורש פון דומם צומחחי איז פון עולם התהו, העכער ווי דער שורש המדבר וואס איז פון עולם התיקון; און אט די העכערקייט פון שורש הדומם צומחחי למעלה דריקט זיך אויס אויף אין זייער מציאות דא למטה. ווי ס'איז מבוואר אין חסידות⁵⁶ דער טעם וואס בהמות האבן דעם טבע ההכנעה והביטול (וואס איז ניטא ביי אדם) - על דרך ווי עס שטייט⁵⁷ “ונער קטן נוהג בם” - איז צוליב דעם וואס זייער שורש איז פון עולם התהו, וואס דארט איז דער ביטול א סך א העכערער ווי דער ביטול פון עולם התיקון, ובלשון החסידות: אורות מרובים.

Torah, Vayikra, p. 13b ff., p. 37c ff.; *et al.*

58. *Likkutei Torah, Vayikra*, p. 37a; *Siddur im Dach*, p. 242a; *Toras Chayim, Bereishis*, p. 181c ff.

59. *Yeshayahu* 11:6.

This is the ultimate *bittul* that will be brought about in the world, and it will stem from the world itself. Through “the light of the Torah,” the Jewish people illuminate the world and reveal the world’s inner truth: The reason the world is *batel* to mankind – as reflected in man’s ability to control and shape the world around him – is the world’s spiritual source is completely *batel* to G-dliness.

און דאס איז דער ביטול אַמתי וואס ווערט אויפגעטאן אין וועלט - מצד וועלט גופא, אז דורך “ותורה אור” באלייכט מען די וועלט און מ'איז מגלה דעם אמת, אז דאס וואס וועלט שטייט מיט א ביטול צום מין האדם, איז עס מצד דעם וואס איר שורש איז בתכלית הביטול צו אלקות.

Bringing *Bittul* to the Surface

As discussed earlier, the two concepts clarified regarding Adam’s naming of the created beings are that:

a) Although the source of every created being is what defines its vitality, Adam had to generate a new impetus that enabled the created beings to sense the true nature of their source within.

b) Adam generated this new impetus drawing down of new energy by naming the created beings. In this way, he revealed how the name and vitality of each created being are connected to their source.

Similar concepts apply with regard to the *bittul* that exists in inanimate objects, vegetation, and animals as result of their being sourced in the realm of *Tohu*:

a) In order that the created beings sense that the inherent trait of *bittul* they possess stems from the *bittul* of their source to G-dliness, it is necessary that they be affected by a new and different impetus and service.

b) The connection between inanimate objects, vegetation, and animals and their source in the realm of *Tohu* is dependent on the concept of a name. The name of a created being is the channel that joins it with its source and funnels its Divine life-force.

יו"ד. על דרך ווי גערעדט פריער אין דעם ענין פון קריאת השמות דורך אדם הראשון, אז: (א) הגם דער חיות פון יעדן נברא איז מצוייר לויט זיין שורש, פונדעסטוועגן, כדי אז דאס זאל זיך אנהערן אין דעם נברא, האט געמוזט זיין א באזונדערע המשכה דורך עבודת אדם הראשון; און (ב) דאס האט זיך אויפגעטאן דורך דער קריאת שמות דורך אדם הראשון, וואס דאס האט מגלה געווען ווי דער שם וחיות הנברא איז פארבונדן מיט זיין שורש;

על דרך זה (און מיט א כל שפן וקל וחומר) איז עס בנוגע דעם ביטול וואס איז דא אין דומם- צומח-חי מצד זייער שורש אין עולם התהו: (א) עס דארף זיין א באזונדערע נתינת כח (ועבודה) עס זאל זיך אנהערן אין זיי אז זייער טבע הביטול קומט מצד דעם ביטול פון זייער שורש צו אלקות; (ב) דער חיבור צווישן דומם- צומח-חי מיט זייער שורש בעולם התהו איז פארבונדן מיטן ענין השם, וואס ער איז דער צנור וואס פארבינדט זיי מיט זייער שורש.

The Rebbe Maharash explains this concept at length in the *maamarim* he delivered 100 years ago,⁶⁰ which focus on the wondrous nature of the *bittul* that distinguishes the realm of *Tohu*. In that source, he explains that the powerful drive to connect to G-dliness that characterizes the realm of *Tohu* and which brought about *sheviras hakeilim* (“the shattering of the vessels”) – as reflected in the description of the kings of Edom⁶¹ as having “reigned,” and due to their having reigned, they subsequently “died” – did not originate in *yeshus*, self-centeredness. Instead, this powerful drive has its source in the overwhelming bond these *sefiros* share with the *Ein Sof*, “the true Being.”⁶² It was the power of that bond that caused them to desire to rise above their individual existence. As a result, they could not be contained within a *kli*, and therefore, the *keilim* were shattered.

The Rebbe Maharash associates this concept with the fact that the realm of *Tohu* is identified as *beheimah*, an “animal.” The Hebrew word *beheimah*, בהמה, is composed of the letters בהמ, “*Mah* is manifest in it.” *Mah* is the *milui* (comprehensive numerical value) of G-d’s name *Havayah*,⁶³ the Divine name associated with the concept of *bittul*. The realm of *Tikkun* is associated with the form of man.⁶⁴ Now, the Hebrew word אדם (“man”) merely

וַיֵּשׁ לְוֹמָה, אִזּוּ דָאס
אִזּוּ דְעַר עֲנִיָּן וְוָאס דְעַר
רַבִּי מְהַרֵּ"שׁ אִזּוּ מְאָרִיךְ
אִין דִּי מְאָמְרִים פּוֹן לְפָנֵי
מְאָה שְׁנָה⁶³ וְוַעֲגָן הַפְּלֵאָת
הַבֵּיטוּל וְוָאס אִזּוּ דָא אִין
עוֹלָם הַתְּהוֹ, אִין עַר אִזּוּ
דְאָרְט מְסָבִיר, אִזּוּ אֶפְּיִלוּ
דְעַר תּוֹקֶף וְוָאס אִזּוּ
דְאָרְט פֶּאָרְאָן (וְוָאס מְצַד
דְעַם אִזּוּ דְאָרְט גְּעוּוֹאֲרִין
שְׁבִירַת הַכְּלִים: "וַיִּמְלֹךְ
- אִין דּוֹרְכְדַעַם - וַיָּמָת")
אִזּוּ נִיט אִין עֲנִיָּן שְׁל יִשׁוּת
חַס וְשְׁלוֹם, נָאָר אֲדַרְבֵּה:
דָאס נְעַמְט זִיךְ מְצַד דְעַם
עוֹצֵם הַדְּבִיקוּת "בְּאִין סוֹף
יֵשׁ הָאֲמִתִּי"⁶⁴; אִין עַר
פֶּאָרְבִּינְט עַס מֵיט דְעַם
וְוָאס עוֹלָם הַתְּהוֹ וְוַעֲרַט
אֲנָגְעֵרױפֿן בְּשֵׁם בְּהִמָּה
- "נִיטְרִיקוֹן בְּה נִ"ה",
אִין עוֹלָם הַתִּיקוֹן - אֲדָם,

60. The series of *maamarim* delivered beginning on Rosh HaShanah 5632 [1871] 100 years before this *sichah* was delivered.

61. The kings of Edom are identified with the vessels of *Tohu* that shattered.

62. In this vein, the Rebbe Maharash (*Sefer HaMaamarim* 5631, p. 556) paraphrases a teaching of our Sages (*Chulin* 108b) regarding *kashrus*: “Since it is occupied in absorption, it does not release.” Thus, “Since the *sefiros* of *Tohu* are occupied entirely with their absorption in the Essence of the *Ein Sof*, ‘they do not release,’ they do not release influence,” i.e., because these *sefiros* cling to the *Ein Sof*, G-d’s Essence and realize that He is the True Being, their own being is subsumed in His light and does not feel itself as an independent entity. Hence, they do not seek to impart influence to others.

In that source, the Rebbe Maharash offers a different explanation of the *sefiros* of *Tohu* and the reason for their *keilim* having broken than that which is generally given. In many sources (see *Likkutei Torah, Vayikra*, p. 37d, et al.), it is explained that because the world of *Tohu* is characterized by powerful lights and *keilim* that are not substantial, the lights shine in a chaotic, unrestrained manner. The *sefiros* could not interrelate with each other and ultimately, the lack of balance that resulted led to the shattering of the *keilim*. In this *maamar*, the Rebbe Maharash explains that the shattering of the *keilim* of *Tohu* resulted from the awesome *bittul* with which the lights of *Tohu* clung to their source. As such, they could not bear maintaining existence that was in any way separate from G-d. Therefore, their existence ceased, resulting in their being shattered. See also

Toras Chayim, Bereishis, p. 26b; Or *HaTorah, Bamidbar*, Vol. 1, p. 254; *Toras Shalom*, p. 71, et al.

63. *Mah*, מ"ה, equivalent to 45, is the numerical equivalent of one of the *miluiim* of G-d’s name *Havayah*. To explain: *Milui* refers to a system used in Torah numerology whereby every letter is spelled out, and the numerical values of these spellings are also included in the calculation. To illustrate: *Havayah* is spelled ה-ו-ה-י. The first letter, *yud*, is spelled *yud-vav-dalet*. Thus, the numerical value of the *milui* of *yud* is 20.

Now the letters of the name *Havayah* – *Yud-Hei-Vav-Hei* – can be spelled in several ways. Forty-five is the *milui* of *Havayah* when these letters are spelled יוד הוא והוּהּ.

64. The “image of man on the throne” in the vision of Yechezkel (*Yechezkel* 1:26).

has the same numerical value as מ"ה: 45. The fact that two concepts have the identical numerical value indicates that they share a thematic connection.⁶⁵ However, just as their numerical value is not immediately apparent, so too is their thematic connection somewhat obscured. For this reason, man's connection with the *bittul* of *Mah* is not immediately apparent. In contrast, the word *beheimah*, בהמה, בה מ"ה, contains the letters מ"ה in an openly visible way because in the realm of *Tohu*, the essence of מ"ה – the ultimate *bittul* to G-d's Essence, the *Yesh HaAmiti*, the True Being – is revealed.

To focus on the inner truth implied: On one hand, every concept is to be understood in a simple, straightforward manner, and as such, the word *beheimah* refers to animals as they exist on this material plane. Accordingly, it is clear that the concept of מ"ה, "Mah is manifest in it," expresses itself not only in the realm of *Tohu* but in animals on this physical plane, as well. (As a result, as mentioned before, the nature of submissiveness and *bittul* is evident among animals due to their source in the world of *Tohu*.)

Conversely, since the Hebrew word for world, *olam* (עולם), is characterized by concealment (*he'elem*, העלם),⁶⁶ this truth – that the *bittul* that animals manifest is sourced in the *bittul* expressed in the realm of *Tohu* – is also obscured. Indeed, this concealment is expressed to such a great extent that created beings sourced in the realm of *Tohu* are able to exhibit powerful opposition to man – *adam* (אדם) – a term that refers to the Jewish people,⁶⁷ who were given that name because they אדמה, "resemble the One above."²⁷

For this reason, i.e., to offset the concealment that

וואס איז בלויז בגימטריא מ"ה, ווייל אין עולם התהו איז דער ביטול (מ"ה) צו יש האמתי בגלוי (ניט נאר אין אן אופן פון "גימטריא"מ), ס'איז "בה מ"ה", "מ"ה בעצם".

ויש לומר, אז דער ענין אין דעם איז: ס'איז דאך אין ענין יוצא מידי פשוטו, און בפשטות איז "בהמה" דער שם המין פון די בעלי חיים דא למטה. דערפון איז מוכן, אז דער ענין פון "בה מ"ה" איז פאראן ניט נאר אין עולם התהו, נאר אויך אין דער בהמה למטה (און ווי געבראכט פריער, אז דוקא אין בהמות איז דא די טבע ההכנעה והביטול, מצד זייער שורש אין עולם התהו).

וויבאלד אבער אז "עולם" איז (פון לשון) העלם והסתרה, איז אויך דער ענין – אז דער ביטול פון בהמות נעמט זיך פונעם ביטול בשרשו אין עולם התהו – בהעלם והסתרה; ביז עס קען זיין, אז אט די גבראים גופא וואס נעמען זיך פון עולם התהו זאלן גאר ארויסווייזן א תנועה פון תוקף והתנגדות קעגן דעם "אדם", וואס "אתם קרויין אדם"מ, "אדמה לעליון"מ.

און דערפאר איז דער

65. See *Tanya, Shaar HaYichud VahaEmunah*, the end of ch. 7. See also p. 21, above.

66. *Likkutei Torah, Bamidbar*, p. 37d; *Sefer HaMaamarim 5700*, p. 160ff. As a result of *shevras hakeilim*,

the light of *Tohu* invested in these beings exists in a fallen state and its positive power is obscured.

characterizes this physical world, the Rebbe Maharash explains in a *maamar* of *Chassidus* (which is the revelation of the inner dimension of the Torah in this material world) that the overwhelming *bittul* of the world of *Tohu* is associated with the name *beheimah*. By delivering that *maamar*, he drew down the inner truth of the name *beheimah* into the animals on the physical plane and revealed that their trait of *bittul* is in truth a manifestation of the *bittul* of their source to G-d's Essence, the True Being,⁶⁸ expressing how *בה מ"ה*, "*Mah* is manifest in it."

Since the power of their source also derives from the awesome *bittul* which that source feels to G-d's Essence, the True Being, it is not possible that the animals or any other entities that derive from *Tohu* will oppose man, i.e., the Jewish people, who are called man, and prevent him from carrying out his mission.⁶⁹ On the contrary, the world will stand in utter *bittul* and serve the Jews, enabling them to transform it into an everlasting dwelling for G-d's Essence.

רבי מהר"ש מפרט אין אַ מאַמר חסידות (דער גילוי פון פּנימיות התורה דאָ לְמַטָּה), אַז דער עוֹצֵם הַבֵּיטוּל פון עוֹלָם הַתְּהוֹ אִיז פֿאַרבוּנְדן מִיטן שֵׁם בְּהֵמָה, וואָס דורך דעם איז ער מְמַשֵּׂךְ און מְגַלֶּה די פּנימיות פון אָט דעם שֵׁם אִין דער בְּהֵמָה שְׁלֵמָה, אַז אִיר טָבַע הַבֵּיטוּל אִיז (בְּפִימִיּוּת) דער בֵּיטוּל (פון אִיר שׁוֹרֵשׁ) צום יֵשׁ הָאֱמִתִּיּוּת - "ב"ה מ"ה";

און וויבאלד אַז אױך דער תּוֹקֵף פון זײַן שׁוֹרֵשׁ גַּעֲמַט זײַך פון זײַן עוֹצֵם הַבֵּיטוּל צום יֵשׁ הָאֱמִתִּיּוּת, אִיז נִיט שׁוֹרֵשׁ אַז דאָס זאָל זײַן חֵס וְשָׁלוֹם אַן אָמֵת/עַר מְנַגֵּד צום "אָדָם", "אַתֶּם קְרוּיִן אָדָם", וְאֶדְרְבָה, וועלט שְׁטײט בְּתַכְלִית הַבֵּיטוּל צו מְשַׁמֵּשׁ זײַן אִידן, בִּיז זײ ווערן אַ דִּירַת קָבַע לוֹ יִתְבָּרַךְ - צו מְהוּתוֹ וְעֲצֻמּוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ.

(משיחת יום שמוח"ת תשל"ב)

67. *Yevamos* 61a.

68. As is well known (see *Biurei HaZohar*, p. 43c ff., *Sefer HaMaamarim* 5661, p. 191ff.), the existence of a sense of *yesh*, self-awareness, within the created beings has its source in G-d's Essence, the *Yesh HaAmiti*.

69. The main text is emphasizing that the material nature of entities in this

world that derives from the realm of *Tohu* is characterized by two tendencies at variance with each other:

a) The realm of *Tohu* feels an overwhelming *bittul* that binds it with its source, G-d's Essence.

b) Because G-d's Essence is the *Yesh HaAmiti*, True Existence, and the realm of *Tohu* is bound with it, a sense of *yeshus*, self, exists within the entities that derive from the realm of

Tohu, particularly, as they exist in a fallen state.

With this teaching, the Rebbe Maharash highlighted the objective of – and empowered – man's Divine service, enabling him to harness the full force of the source of *Tohu* (its *yeshus*) by bringing its inherent *bittul* to the surface, combining both thrusts to make a dwelling for G-d in this material realm.

- (א) ב"ר פי"ז, ד ושם נסמן.
 (ב) בהקדמה בית המקדש (יד, א).
 וראה רמב"ן ובחיי פרשתנו ב, יט.
 לקו"ת בהר מא, ג. נשא ד"ה בה
 תברכו וביאורו (כו, ב, כו, א). אור
 התורה בראשית תקמב, א. סה"מ
 קונטרסים ח"ב תל, א.יב. ועוד.
- (ג) ד, סע"ב ואילך.
 (ד) פרשתנו ב, יט.
 (ד*) ובפרט על פי המבואר בכמה
 מקומות שעל ידי הבנה והשגה
 מתאחד ומתייחד השכל והמושכל
 והמושכל (מורה נבוכים ח"א
 פס"ח. תניא פ"ה. ועוד).
- (ה) תניא רפ"ט.
 (ו) ראה פי' מהר"ו לב"ר שם.
 (ז) פרשתנו שם, טו.
 (ח) לקו"ת שיר השירים ריש ד"ה כי
 כאשר. ובכמה מקומות.
 (ט) בהבא לקמן (וכן הקושיא בסעיף
 שלפניו) - ראה לקו"ת נשא שם.
 לקו"ת ש"ד ע' 1247.
 (י) ב"ר פי"ג, ו. וראה זח"א רנא, א.
 מורה נבוכים ח"ב פ"א.
- (יא) ראה בכל זה - אגה"ק סי' כ. תו"א
 ד"ה יביאו לבוש מלכות (ב, א) אור
 התורה שמע"צ ע' א'תשפא ואילך.
 ספר המצוות להצ"צ מצות אחדות
 ה' פ"ב. שרש מצות התפילה פכ"ה
 ואילך. ועוד.
 (יא*) ראה ג"כ צפנת פענח על התורה
 על הפסוק.
 (יב) ולהעיר ממה שנתבאר (לקו"ת
 ח"ט ע' 209 ואילך (ס"ב, ס"ה).
 נדפס גם בלקוטי ביאורים לתניא
 (להר"י שי' קארף) ח"ב ע' קלט
 ואילך) בדיק אדמו"ר הזקן
 באגה"ת (פ"ד) "ולכן נקראו
 המלאכים בשם אלקים כו",
 עיי"ש.
- (ג) פרשתנו שם, כ.
 (יד) ראה לקו"ת נשא שם (כו, ב, כו,
 א בשם טעמי המצוות להרח"ו
 פ' עקב) דענין קריאת שמות הוא
 בשביל בירור הנבראים והעלאתם
 לשרשם.
 (טו) ראה לקו"ת נשא שם (כו, ב):
 שיבואו לשרש ומקור האותיות
 כו, עיי"ש.
 (טז) ובלשון השל"ה: בידיעת
 התחתונים ידע סוד מרכבות
- העליונות.
 (יז) ראה תורה אור בראשית ד, סע"ב.
 תורת חיים שם כה, ג. ועוד.
 (יח) בראשית ו, ד. זח"א לו, א, נח, א.
 ועוד.
 (יט) ראה ג"כ לקו"ת נשא שם. תורת
 חיים בא קלט, א. אור התורה
 בראשית שבעה ערה ב.
 (כ) של"ה חלק תורה שבכתב וישב
 סוף הדרוש צאן יוסף (שא, ב)
 ובכמה מקומות. עשרה מאמרות
 מאמר אם כל חי ח"ב פ"ג ועוד.
 (כא) ב"ר פ"ח, יא. פי"ב, ח. פרש"י
 בראשית ב, ז.
 (כב) ראה בכ"ו ס' הערכים ח"ב ד ח"א
 ערך אדם (ע' קכד ואילך. ושם
 נסמן).
 (כג) תמיד לב, א.
 (כד) תניא פמ"ג. לקו"ת נשא שם (כו,
 ד). ועוד.
 (כד*) וכידוע החילוק בין רואה את
 הנולד, או (רק) יודע את הנולד -
 ועד שאין עד (- שראה) נעשה דיין
 (ר"ה כו, רע"א).
- (כה) ראה בארוכה לקו"ת ש"ג ע' 776
 ואילך. 887 ואילך. חט"ו ע' 77.
 ועוד.
 (כו) תנחומא וארא טו. שמות רבה
 פי"ב, ג.
 (כו) וכן לאידך: החיבור לא הי' עם גשם
 הנברא עצמו (רק בשמו כו'). וב'
 הענינים תלויים זה בזה, כי מכיון
 שהמשכה היתה רק משורש
 הנבראים לכן אין בכוחה להחזיר
 גשם הנברא - ראה בכ"ז לקו"ת
 ש"ג שם. ח"ה ע' 88. ועוד.
 (כח) שער היחוד והאמונה פ"ז בשם
 הרעיא מהימנא פ' פנחס (רנז,
 סע"ב).
 (כט) ראה לקו"ת במדבר טו, רע"ד.
 לקו"ת ש"ג שם (ע' 890 ואילך).
 (כט*) שבת פח, סע"ב.
 (ל) ולהיותו גם הוא נברא - "פעל"
 המענה שלו שהמלאכים יבינו
 "ויראו" זה, מה שאין כן מענה
 הקב"ה, שלכן נאמר למשה שהא
 דוקא יחזור להם תשובה (שבת
 שם).
 ועפ"ז גם יתוסף ביאור בזה שדוקא
 רבה בר נחמני יכול להכריע בקא
 מיפלגי במתיבתא דרקייע כו'
- קוב"ה כו' (ב"מ פו, א. לקו"ת
 תוריע ד"ה קא מפלגי).
 (לא) תורה אור ל, סע"ב. לקו"ת ויקרא
 ב, ב. ד"ה וילך איש תרס"ו. ובכמה
 מקומות.
 (לב) כמאמר רז"ל (ברכות נד, א במשנה)
 "בכל לבבך בשני יצריך".
 (לג) כמאמר רז"ל: נבראו ביום ב' ויש
 אומרים ביום ה' (ב"ר פ"א, ג).
 (לד) תניא רפ"ב.
 (לה) ראה תורה אור (סו, רע"ב) לקו"ת
 (מטות פו, ד), דעל ידי התורה
 עושה שלום בפמליא של מטה
 (סנהדרין צט, ב), בין נפש האלקית
 ונפש הבהמית.
 (לה*) גם מלשון "גזור ים סוף" (תהלים
 קלו, יג).
 (לו) ראה תנחומא פקודי ג (בתחילתו).
 תקוני זהר תקון ס"ט בתחילתו
 (צ, א). ועיי' גם כן אבות דרבי נתן
 פ"א. ועוד.
 (לז) וראה כתר שם טוב סוף סימן קצד.
 (לח) ראה גם לקו"ת ש"ח ע' 73.
 (לט) ראה בארוכה תורה אור סה, ד
 ואילך. לקו"ת צו (יג, ב ואילך).
 אמור ביאור לד"ה והניף הכהן,
 ובכמה מקומות.
 (מ) לקו"ת אמור ד"ה והניף הכהן פ"א.
 סידור רמב, א. תורת חיים וישלח
 ד"ה וישלח פ"ג. ועוד.
 (מא) ישעי' יא, ו.
 (מב) המשך ר"ה תרל"ב (מאה שנה
 מזמן אמירת השיחה).
 (מג) "כי איידי דטריד בבחי' אין סוף
 העצמי לא פליט להיות בבחינת
 השפעה כו'". וראה גם כן תורת
 חיים בראשית כו, ריש ע"ב. אור
 התורה נשא ע' רנז. תורת שלום ע'
 71. ועוד.
 (מד) ראה שער היחוד והאמונה ספ"ז
 (פד, ב).
 (מה) לקו"ת שלח לו, ד. ריש ד"ה על ג'
 דברים ה'ש"ת.
 (מו) יבמות סא, רע"א.
 (מז) נסמן לעיל הערה כ.
 (מח) ולהעיר מהידוע דיש הנברא
 מציאותו מיש האמיתי דוקא -
 ראה ביאורי הזהר בשלח מג, ג
 ואילך. ד"ה ולקחתם לכם תרס"א.

SICHOS IN ENGLISH